

Predgovor

Po tridesetih letih službovanja se je zame nenadoma končalo. Odpovedal sem se župniji in nehal dejavno službovati v münstrski škofiji. Dal sem se odstaviti in zapustil okolje, ki je desetletja krojilo moj vsakdanjik, moje življenje, mojo osebnost. Iztekle so se duhovne vaje, na katerih smo duhovniki nenadoma ostali brez voditelja, saj je bil izbran za redovnega predstojnika in je odpotoval v Rim. Zato sem imel nenadoma zelo veliko časa. Časa, da se ozrem nazaj, časa za *révision de vie*. Na koncu sem prebral svoje zapiske in se vprašal: »In zdaj?« Kajti postalo mi je jasno: ne morem in nočem več nadaljevati tako kot do zdaj. Izredno rad sem bil župnik in še vedno sem rad duhovnik. Toda tako preprosto ni šlo več naprej. Izjava, v kateri sem župljanom pojasnil, zakaj odhajam, je dobila naslov »?Popravek smeri!«. V njej sem povzel svoj pogled v preteklost, osebne vtise in opažanja iz let službovanja, pa tudi ugotovitve, do katerih sem se dokopal. Presenetilo me je, da se je besedilo hitro razširilo in so ga sprejeli ter navajali v teoloških revijah, krajevnih in pokrajinskih časopisih, pa tudi v duhovniških svetih ter med poklicnimi pastoralnimi delavci v Nemčiji in celo zunaj nje. Dobil sem več sto pisem in elektronskih sporočil, ob katerih sem bil še bolj presenečen nad tem, česa sem se s svojim kratkim zapisom očitno dotaknil oziroma kaj sem z njim načel.

Leta 1980 sem začel v Münstru študirati teologijo, leta 1986 sem bil posvečen v diakona in leto pozneje v duhovnika. Petindvajset let sem kot župnik služboval v treh župnijah na širšem območju vestfalskega mesta Münster, ki so se med seboj precej razlikovale. Ne samo po velikosti, saj so štejele od dobrih tisoč do več kot deset tisoč duš. Tudi po značaju so bile različne, podeželske oziroma mestne, akademske oziroma meščanske, imele so daljšo oziroma krajšo zgodovino ter so nastale po združitvi več manjših občestev ali pa so bile samostojne. Zato bi lahko rekli, da sicer nisem spoznal popolnoma vseh, toda vendarle številne oblike in načine župnijskega življenja.

V tistih letih sem poslušal veliko odličnih predavanj in prebral številne študije in analize strokovnjakov, sociologov in pastoralnih teologov, pametnih žensk in moških, ki so govorili oziroma pisali o položaju Cerkve in župnij v Nemčiji ter se vpraševali: Od kod so se pojavile določene stvari, zakaj in v katero smer se razvijajo? S čim si lahko razlagamo izgubo pomena v družbi? Kje lahko dobimo pomoč? Kakšni bi lahko bili odgovori? Kako ljudje danes živijo, mislijo in čutijo ter kakšne posledice ima to za vero? Kako se ljudje danes sporazumevajo? Katere ustanove izgubljajo svojo pomembnost? Če gledam nazaj, so bili nekateri članki in govori vezani na določeno časovno obdobje, saj se družba nenehno spreminja, toda njihove bistvene ugotovitve so dobre, veljavne in koristne še danes.

Ta knjiga ni tovrstno znanstveno delo. V njej kot župnik pišem o osebnih izkušnjah in opažanjih. Opisujem, kako sem sam doživljal razvoj, kaj sem si predstavljal drugače, čemu preprosto ne verjamem več in kaj še verjamem,

predvsem pa se vprašujem, kje bi lahko odkril vizijo za pot naprej? Kajti moramo naprej.

Skoraj vsi poklicni pastoralni delavci, ki so se odzvali na mojo izjavo, so odobravalni in podprli moj odstop. Dobil sem tudi konkretna vabila Cerkev, redov, občestev in skupin v Katoliški cerkvi ter zunaj nje, naj se jim pridružim. Kar nakazuje, da bi moral mojemu »?Popravku smeri!« logično slediti izstop iz Cerkve. Vendar ta zame ne pride v poštev. Čeprav sem kritičen do marsičesa, sem vendarle z veseljem duhovnik prav te Cerkve. Pravim dovolj in amen, vendar ne konec. Kajti to Cerkev ljubim.

»*Extra ecclesiam non salus* – zunaj Cerkve ni zveličanja,« je včasih veljalo za dušni blagor ljudi. To trditev sem prenesel na svoj odnos s Cerkvijo, ki zame nepristransko uokvirja osebno vero. Dobro se zavedam, da bi obupno težko prenesel, če bi bilo merilo zame in za druge le tisto, kar verjamem. Hkrati pa ne morem trditi, da verjamem vsemu, kar uči Cerkev. Celó po študiju teologije ne vem vsega, kar je moja Cerkev v dva tisoč letih izoblikovala v vero. Morda bi lahko našo vero preprosto oklestili na evangelij in veroizpoved. Vendar izkušnje kažejo, da nikoli ne ostane pri tem, niti pri zasedanjih župnijskega sveta. Vedno je maneverski prostor za različne razlage in nasprotna mnenja, pri čemer ne smemo pozabiti, kako zelo je naša vera odvisna od kraja in časa. Če bi kdo natančno preučil pridige, ki sem jih imel v zadnjih tridesetih letih, bi prav gotovo odkril marsikaj dvomljivega in nezdržljivega s cerkvenim naukom. Dobro je, da sem del nečesa večjega, del Cerkve.

Nekatera poglavja te knjige se tematsko prekrivajo, druga se navezujejo na prejšnja, pa vendar jih ni treba brati kronološko. Tu in tam Porenjec v meni podivja. Če bi

torej to ali ono zvenelo pretrdo, si ob tem predstavljajte avtorja, ki se vam prijazno smehlja čez ramo. Nikakor pa ne bodite užaljeni. Marsikje sem pisal na splošno, če pa kdo meni, da se je v opisih prepoznal, lahko to vzame kot osebni poklon. Tudi razočaranj ne morem zanikati. Upam pa, da boste kljub temu zaznali moje veselje do tega, da bi v službi veselega oznanila naredil kaj pomenljivega in čudovitega. Tudi v tridesetem letu duhovništva sem še vedno rad duhovnik!

»Če bi se poročil, bi bilo vsem lažje. Kriv bi bil celibat in škof in bi lahko nadaljevali kot do zdaj. Ker pa si se odpovedal službi župnika, da bi lahko ostal duhovnik, vse soočaš s tem vprašanjem, tako duhovnike kot župnije!« Tako je vse skupaj povzel moj ljubi prijatelj in sodelavec, ki mu je Sveti Duh naklonil dar jedrnatega izražanja. Bistvo je zadel, še preden je bilo meni popolnoma jasno. Prestrašil pa sem se nekega drugega odziva, v katerem je avtor zapisal, da ni imel sam nikoli dovolj poguma izreči ali zapisati kaj podobnega. Pa to resnično drži? In kaj to govori o naši Cerkvi, o njeni svobodi in pogumu? Prav zato po mojem potrebujemo »?Popravek smeri!«